

Eylül - September 2026

OSMED

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi
Journal of Ottoman Civilization Studies

Sayı: 30 & Issue: 30

www.ottomancivilization.com

Baş Editör & Editor-in-Chief

Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye

Alan Editörleri & Section Editors

Prof. Dr. Ahmet OCAK	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Bahattin YAMAN	Süleyman Demirel Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Betül BATIR	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	Türkiye
Prof. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Eyüp NEFES	Giresun Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Fatih DEMİREL	Bursa Uludağ Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Hasan AKYOL	Celal Bayar Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İlhan EKİNCİ	Ordu Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İsmail KIVRIM	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. M. Nuri ÇINARCI	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ümit EKİN	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Yasemin BEYAZIT	Pamukkale Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ensar KÖSE	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	Türkiye

Yayın Kurulu & Editorial Board

Prof. Dr. Mehmet AK	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ	Bitlis Eren Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. M. Erdoğan KAÇAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ALKAN	Hacı Bayramı Veli Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Neeta KHANDPEKAR	University of Mumbai	India
Prof. Dr. Olivier BOUQUET	Paris Diderot University	France
Prof. Dr. Paolo GIRARDELLI	Boğaziçi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Raşit GÜNDOĞDU	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	Somalia
Prof. Dr. Suraiya FAROQHI	İbn Haldun Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Şaban ORTAK	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ümit KILIÇ	Atatürk Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Chouki El HAMEL	Arizona State University	ABD
Prof. Dr. Osama ABU NAHEL	Al Azhar University - Gaza	Filistin
Prof. Dr. Remzi KILIÇ	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Stefan DİMİTROV	Bulgarian Academy of Sciences	Bulgaria
Prof. Dr. Sıtkı ULUERLER	Bingöl Üniversitesi	Türkiye

OSMANLI MEDENİYETİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
JOURNAL OF OTTOMAN CIVILIZATION STUDIES

Prof. Dr. Bekir GÖKPINAR	Bandırma Onyedİ Eylöl Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Anđelko VLAŠIĆ	Josip Juraj Strossmayer University of Osijek	Croatia
Doç. Dr. Ella FRATANTUONO	The University of North Carolina at Charlotte	ABD
Doç. Dr. Engin ÇAĞMAN	Marmara Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. İbrahim SONA	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Michael GREEN	University of Lodz	Polonya
Doç. Dr. Menent SHUKRIEVA	Shumen University	Bulgaria
Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ	Milli Savunma Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Mead OSMANİ	The Institute of History “Ali Hadri”	Kosova
Doç. Dr. Roger DEAL	University of South Carolina Aiken	ABD
Doç. Dr. Şefaattin DENİZ	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Taalaybek ABDIEV	Kyrgyz-Turkish Manas University	Kırgızistan
Doç. Dr. Zahit ATÇIL	Boğaziçi Üniversitesi	Türkiye
Dr. Christiane CZYGAN	Orient-Institut Istanbul	Germany
Dr. Hasan ASADİ	University of Mohaghegh Ardabil	İran
Dr. Meliha Nur ÇERÇİNLİ	Devlet Arşivleri Başkanlığı	Türkiye
Dr. Tsvetelina TSVETKOVA	Balkan History Association	Bulgaria

Yazar Rehberi

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne yayınlanmak üzere gönderilen çalışmaların ilk olarak editör veya bölüm editörleri tarafından derginin yayın ilkelerine uyup uymadığı incelenir. Eğer çalışma derginin yayın ilkelerine uyuyorsa, en az iki hakem tarafından değerlendirilmek üzere gönderilir. Hakemlerden birinin olumsuz görüş bildirmesi halinde karar, üçüncü bir hakeme gönderilir. Eğer üçüncü hakem kararı olumsuz ise, yazı yazarına iade edilir.

Değerlendirme Süreci

Dergimize makale başvurusunda bulunmayı düşünüyorsanız, derginin yayın politikasını ve [yazar rehberini](#) incelemenizi öneririz. Yazarlar dergiye gönderi yapmadan önce kaydolmalıdır. Kaydolduktan sonra, giriş bağlantısı aracılığıyla 3 basamaklı gönderi işlemine başlayabilirsiniz. Sisteme yüklenecek yazılarda hiçbir şekilde isim ve diğer bilgiler yer almamalıdır. Bu bilgiler yayın öncesinde yayın ekibi tarafından ilave edilmektedir.

Yazılarda belirtilen düşünce ve görüşlerden yazar(lar)ı sorumludur. Yayınlanmak üzere gönderilen ve yayın kurulunca kabul edilen makalelerin tüm yayın hakları Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne aittir.

Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi [OSMED]'ne gönderilen her makale, editörler tarafından iThenticate, Turnitin ve benzerlik kontrolü gibi programlarla kontrol edilir. %20'nin üzerinde benzerliğe rastlanan makaleler yazarına değerlendirme sürecine alınmadan iade edilir. Makalelerde ve diğer çalışmalarda %20'nin üzerinde benzerliğe rastlanmazsa, çalışmalar alanında uzman iki hakeme gönderilir. İki hakemin olumlu rapor vermesi durumunda makale yayımlanır. Hakemlerden birinin olumsuz rapor vermesi durumunda, raporun içeriğine göre editör tarafından gerek görülürse makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Üçüncü hakemin raporu olumluysa makale yayımlanır, değilse yayımlanmaz. Hakeme tanınan süre içinde makale değerlendirilmezse, makale yeni bir hakeme gönderilir. [Bu konuda ayrıntılı değerlendirme sürecini ekli link üzerinden inceleyebilirsiniz.](#)

Makaleler yalnızca açık dergi sistemi üzerinden gönderilir.

- ❖ Yazar adından yapılan yayın/atıf taramalarında isim benzerlikleri, soyadı değişikliği, Türkçe harf içeren isimler, farklı yazımlar, kurum değişiklikleri gibi durumlar sorunlara yol açabilmektedir. Bu nedenle araştırmacıların tanımlayıcı kimlik/numara [ID] edinmeleri önemlidir. Bunun için tüm yazarlarımızın [ORCID](#) kaydını gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Standardizasyonun sağlanabilmesi ve YÖK ile birlikte yürütülecek ortak çalışmalarda ORCID kullanılacağı için, yazarlarımızın ORCID bilgilerini talep etmeleri ve dergide/makalelerde bu bilgiye yer vermeleri tavsiye edilmektedir.
- ❖ ORCID, Open Researcher ve Contributor ID'nin kısaltmasıdır. [ORCID](#), Uluslararası Standart Ad Tanımlayıcı (ISNI) olarak da bilinen ISO standardı (ISO 27729) ile uyumlu 16 haneli bir URI'dir. <http://orcid.org> adresinden bireysel ORCID hesabınız için ücretsiz bir hesap oluşturabilirsiniz.

- ❖ Yazarların, makalelerini dergi makale şablonuna bağlı kalarak yazdıktan ya da düzenledikten sonra sisteme yüklemeleri gerekmektedir.
- ❖ Dergiye yollanan çalışmaların mümkünse 12.000, kitap ve diğer tanıtımların ise 1.500 kelimeyi geçmemelidir. Makaleler için ise 5.000 kelimenin altında olmamasına da dikkat edilmelidir. Özet, Türkçe için 150-180 kelime; İngilizce için ise 200 kelimeyi geçmeyecek şekilde yazılmalıdır.
- ❖ Yazarlar tarafından sisteme yüklenen makaleler önce yayın kurulu tarafından incelenerek makalenin değerlendirmeye alınıp alınmamasına karar verilir. Daha sonra editör ve hakem süreci başlatılır.

The Assessment Process

The studies submitted for publication in the Journal of Ottoman Civilization Studies are first examined by editors or section editors to determine if they comply with the journal's publication principles. If the study aligns with the journal's publication principles, it is sent to at least two referees for evaluation using the double-blind refereeing method. If a referee provides a negative review, it is sent to a third referee. If the third referee's decision is adverse, the text is returned to its author. Otherwise, the final decision is made by the journal's counseling and publication council, taking into account the third referee's evaluation. For the two-sided blind referee method, authors must not include any information in their texts that could reveal their identities before submitting to the system. The editors will add the author's information in the correction step.

Turnitin and iThenticate generate similarity reports for all texts before sending them to the referees. We return the text to the author if similarity exceeds 20%. We send the similarity reports for studies submitted to the publication process to the referees for information.

We complete every article's assessment in approximately three months. However, even if the assessment process is completed within three months, the publication process may vary depending on the articles' intensity. The articles are arranged by arrival order, with consideration of subject and period distribution. [You can review the detailed evaluation process via the attached link.](#)

Peer Review Policy:

All research articles in this journal have undergone rigorous peer review based on initial editor screening and anonymized refereeing by at least two anonymous referees.

indeksler / Indexes

SCOPUS, TÜBİTAK/ULAKBİM TR DİZİN [SBVT]

INDEX COPERNICUS

[ICI], ISAM, SOBIAD, İdealOnline ve Scilit tarafından dizinlenmektedir.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Anonim Bir Ben-Anlatısıyla 18. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Çocuk Olmak: Disipliner İnşa, Bedensel Tecrübe ve Öznel Algıların Çözümlemesi 1-22

Being a Child in the 18th Century Ottoman Society Through an Anonymous Self-Narrative: Disciplinary Construction, Physical Experience, and the Analysis of Subjective Perceptions

Rukiye Özdemir & Süleyman Lokmacı

From the Ottoman Palace to the Last Resting Place in Bosnia: Silahdar Mustafa Pasha's Tomb and Career Path 23-58

Osmanlı Sarayı'ndan Bosna'daki Mezarlığına: Silahdar Mustafa Paşa'nın Türbesi ve Kariyer Yolu

Fahd Kasumović

Osmanlı Taşrasını Okunabilir Kılmak: W. R. Holmes'un 1857 Tarihli Diyarbakır Raporu ve Emperyal Bilgi Üretimi 59-94

Rendering the Ottoman Provinces Legible: W. R. Holmes's 1857 Report on Diyarbakır and the Production of Imperial Knowledge

Fatih Özçelik

Birinci Suûd Emirliği [1744-1818]'nin Büyüme ve Yıkılma Süreçlerinde Rol Oynayan Etkenler 95-135

Factors Influencing the Growth and Collapse of the First Saudi Emirate [1744-1818]

Vahit Cemil Urhan

Rüşdiye Schools in the Ottoman Provinces: Policies on Allocation of Premises, Teacher Recruitment, and Provision of Instructional Materials [1848-1876] 136-171

Osmanlı Taşrasında Rüşdiye Mektepleri: Mekân Tahsisi, Muallim İstihdamı ve Ders Materyalleri Politikaları [1848-1876]

Abdüsselam Ertekin

Yerel İktidar ve Şikâyet Mekanizması Bağlamında Osmanlı Taşrasında Merkezileşmenin Sınırları: İspir Kazası Örneği [1800-1864] 172-202

Limits of Centralization in the Ottoman Provinces in the Context of Local Power and Complaint Mechanism: The Case of İspir District [1800-1864]

Özay Yıldırım

Lale Devri'nin HazineDarbaşısı Hasan Ağa'nın Muhallefatı 203-240

The Estate of Hasan Agha, the Chief Treasurer of the Tulip Era

Semiha Zehra Özharat

Erdel'e Yönelik Bir Osmanlı Seferi: Varad Örneği [1598] 241-271
An Ottoman Campaign against Transylvania: The Case of Varad [1598]

Yusuf Heper

Osmanlı'da İstihdamda Hile Yöntemleri: Görevi Sahte Evrakla Kazanmak [XVI-XVIII. Yüzyıllar] 272-298
Fraudulent Methods of Employment in the Ottoman Empire: Securing Office through Forged Documents [16th –18th Centuries]

Ömür Yanar

Halvetî-Sivâsî Şeyhi Abdülmecid Rûmî ve Bir Faziletnâme Örneği Olarak Salavât-ı Şerîf Şerhi 299-324
The Khalwatî-Sıwâsî Sheikh 'Abd Al-Majeed Al-Rûmî and His Commentary on the Salawât-i Sharîf as an Example of Faziletnâme

Osman Nuri Karadayı

Defence or Offence: Strategic Continuity in Ottoman-Turkish Statecraft 325-347
Savunma ya da Saldırı: Osmanlı–Türk Devlet Yönetiminde Stratejik

Ayhan Sarı

Son Dönem Osmanlı Âlimlerinden Ömer Ziyâeddîn Dağıstânî'nin Kıraat İlmine Dair Eserleri: Metot ve Muhteva Analizi 348-372
The Works of 'Umar Ziyâ' al-Dîn al-Dāghistānī, a Scholar of the Late Ottoman Period, on the Science of Qirā'āt: A Methodological and Content Analysis

Hasan Hüseyin Havuz

Ara Nesil Sanatçılarından Hüseyin Hâşim ve II. Abdülhamid'e Sunduğu Kasidesi 373-394
Hüseyin Hâşim, One of the Artists of the Ara Nesil Period, and the Qasida He Presented to Abdülhamid II

Ayşe Ertuğ & Mesut Algül

Adana Arkeoloji Müzesi'ndeki Osmanlı Dönemi Şifalı/Tılsımlı Taslar 395-435
The Ottoman Period Healing/Magical Bowls in the Adana Archaeology Museum

Mustafa Kaya

Ahilik Geleneğinden Millî İktisat Düşüncesine: Osmanlı'da Zanaat, Süreklilik ve Dönüşüm 436-466
From the Ahi Tradition to the National Economy Paradigm: Craft, Continuity, and Transformation in the Ottoman Empire

Erdem Ünal Demirci

Osmanlı Devleti'nde Hapishane-i Umumi Çalışanları: Payas Hapishane-i Umumisi Örneği 467-494
Prison Staff in the Ottoman Empire: The Case of Payas Central Prison

Osman Karlangıç

Klasik Türk Şiirinde İktidarın Sesi ve Meşruiyet İnşası 495-528

The Voice of Power and the Construction of Legitimacy in Classical Turkish Poetry

Gamze Ünsal Topçu

Osmanlı'da Tatar Bir Aydın: Troyskili Ahmed Taceddin ve Sırâtımüstakim Dergisindeki Yazıları Üzerine Bir İnceleme 529-546

A Tatar Intellectual in the Ottoman Empire: Troyskili Ahmed Taceddin and an Analysis of His Articles in the Sırât-ı Müstakim Journal

Ümit Akın

OSMANLI MEDENİYETİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
JOURNAL OF OTTOMAN CIVILIZATION STUDIES

ARAŞTIRMA MAKALELERİ